

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 5 Mart 2026

Sayı : 17598

41819

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin Tanriku
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı Arzoxlı kırsal mahallesinde, Zenkar Şirketi tarafından kurulması planlanan "ZENKAR-1 Güneş Enerji Santrali (GES)" projesi hakkında Bakanlığınız tarafından 31 Mayıs 2024 tarihinde "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu" kararı verilmiştir.

Proje alanının yaklaşık 800 dönümlük mera vasıflı taşınmazın 500 dönümlük kısmını kapsadığı; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kayıtlarında taşınmazın "mera" niteliğinde olduğu; ayrıca Devlet Su İşleri görüşlerinde alanın bir kısmının sulanabilir tarım arazisi olduğunun belirtildiği anlaşılmaktadır.

150 hanenin yaşadığı mahallede geçim kaynağının büyük ölçüde hayvancılık olduğu, söz konusu projenin uygulanması halinde köylülerin hayvanlarını otlatacak alan bulamayacağı, üretim faaliyetlerinin fiilen sona ereceği ve zorunlu göç riski doğacağı ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

1-Mera vasıflı taşınmaz üzerinde 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14'üncü ve devamı maddeleri uyarınca tahsis amacı değişikliği yapılmış mıdır? Yapılmış ise;

2-Hangi kamu yararı gerekçesine dayanılmıştır? İl Mera Komisyonu kararı mevcut mudur? Karar hangi tarihte alınmıştır?

3-Proje alanının bir kısmının sulanabilir tarım arazisi olduğuna ilişkin DSİ görüşü dikkate alınmış mıdır?

4-5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında Toprak Koruma Kurulu kararı alınmış mıdır?

5-"Büyük ova koruma alanı", "marjinal tarım arazisi" veya başka bir sınıflandırma yapılmış mıdır?

6-ÇED sürecinde yapılan Halkın Katılımı Toplantısı hangi tarihte, nerede gerçekleştirilmiştir? Toplantıya mahalle halkının katılım oranı nedir?

7-Toplantıya ilişkin tutanaklarda olumsuz görüş bildiren yurttaşların itirazları nasıl değerlendirilmiştir?

8-ÇED raporunda mera kaybı nedeniyle oluşacak sosyo-ekonomik zarar için somut bir telafi mekanizması öngörülmüş müdür?

9-ÇED raporunda proje alanında biyolojik çeşitlilik, su varlıkları ve arkeolojik sit yönünden herhangi bir risk tespiti yapılmış mıdır?

10-Kültür ve Turizm Bakanlığı ile koordinasyon sağlanmış mıdır?

11-Alanın sit derecesine ilişkin resmi görüş alınmış mıdır?

12-Anayasa'nın 45'inci maddesi uyarınca devletin tarım arazileri ve meraları koruma yükümlülüğü dikkate alındığında, mera alanının özel bir şirket tarafından enerji üretimi amacıyla kullanıma açılması kamu yararı ilkesiyle nasıl bağdaştırılmaktadır?

13-Proje nedeniyle hayvancılık faaliyetinin fiilen sona ermesi halinde ortaya çıkacak gelir kaybı, geçim kaybı ve göç riski için Bakanlığınızca yapılmış bir sosyal etki analizi var mıdır?

14-Varsa bu analiz kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

15-ÇED olumlu kararına karşı açılmış idari davalar bulunmakta mıdır?

16-Yürütmenin durdurulması talepleri hakkında mahkemelerce verilmiş bir karar var mıdır?

17-Yenilenebilir enerji yatırımları teşvik edilirken, mera ve tarım arazilerinin korunması ilkesine öncelik verilmesi yönünde Bakanlığınızın bir politika belgesi veya genelgesi mevcut mudur?